

משפחת הקבוץ
תערוכה ופסטיבל
ת"א גני התערוכה
2-26.4.61

השבוע הראשון בפסטיבל

יום ג', 4.4.61, ג' דחווה"פ
"המשפחה עליזה בכוכר"
שחרית לילדים,
ההתחלה בשעה 10.30
"מנה אחת לנוער"
מנחה לנוער,
ההתחלה בשעה 16.30
"זה קורה במשפחה"
ההתחלה בשעה 8.30

יום ד', 5.4.61, ד' דחווה"פ
"המשפחה עליזה בכוכר"
שחרית לילדים,
ההתחלה בשעה 10.30
"מנה אחת לנוער"
מנחה לנוער,
ההתחלה בשעה 16.30
"זה קורה במשפחה"
ההתחלה בשעה 8.30

יום ה', 6.4.61, ערב חג
"המשפחה עליזה בכוכר"
שחרית לילדים,
ההתחלה בשעה 10.30

כרטיסים לאירועים הפסטיבליים:
בתל-אביב — כנוף וכל משרדי הכרטיסים
חיפה — יובל-נובה, גינצבורג
רמת-גן — רכניץ
פתח-תיקה — כרטיס רחובות — הדרום
וכן בקופות התערוכה.
תחבורה: קו 91 מרח' השרון, קו 92 מרח' הרב-רס סמואל ומגילות.

רכבות נוספות ביום ה' דחווה"פ, במוצ"ש וביום ראשון אחרי החג

- 6.4.61, 8.4.61, 9.4.61
- ★ **מירושלים לתל-אביב**
בשעה 12.00 ביום 9.4.61
בשעה 12.30 ביום 6.4.61
- ★ **מתל-אביב לירושלים**
בשעה 10.10
- ★ **מתל-אביב לחיפה**
בשעה 10.30 ביום 9.4.61
בשעה 12.10 ביום 9.4.61
בשעה 15.05 ביום 6.4.61
- ★ **מתל-אביב לכאר-שבע**
בשעה 9.30 ביום 9.4.61
- ★ **מחיפה לירושלים**
בשעה 7.57 ביום 9.4.61 (דרך תל-אביב)
- ★ **מחיפה לתל-אביב**
בשעה 7.20
- בשעה 8.15 ביום 9.4.61
- בשעה 13.35 ביום 6.4.61
- ★ **מחיפה לנהריה**
בשעה 10.50 ביום 6.4.61
- ★ **מחיפה לקרית-מוצקין**
בשעה 12.47 ביום 6.4.61
- ★ **מכאר-שבע לתל-אביב**
בשעה 9.54 ביום 9.4.61
- ★ **מנהריה לחיפה**
בשעה 12.32 ביום 6.4.61
- ★ **מקרית-מוצקין לחיפה**
בשעה 13.14 ביום 6.4.61

רכבות מוצא-רשת יוצאות:
מתל-אביב לחיפה: 19.40 (א), 21.15 (א), 00.05 (א).
מחיפה לתל-אביב: 19.30 (א), 20.34 (א) = אקספרס.
21.35 (א) = אקספרס.
הערה: * הנוסעים יועברו באוטו-בוסיים מיוחדים על חשבון הרכבת מתחנת ארלוזורוב לתחנת בית-הדר.

במדינה

(המשך מעמוד 4)

תשומת-לב העולם לעבר ישראל, אותה מדינה קטנה אשר לידה מלווה צירים מדיניים-תחיים כה חמורים. העולם ישפוט את שופי-טיו של אדולף אייכמן.

דנים רק באשמתו החוקית של אייכמן. אשמתו המוסרית אינה מוטלת בספק, כבר נקבעה בבירור ברחבי העולם. אין ספק שפסק-הדין יהיה אשם. וכאשר יתקבל פסק-דין זה, ימתין העולם כולו ברצותו לשמוע את גור-הדין ואת העונש.

העונש שיוטל על אדולף אייכמן יוכיח את דפוסיה-התנהגות המוסרית של ישראל ואת התפתחותה בשנים הבאות. דעת הציר בור, הגם שעשויה לא להזדהות עם ההכרעה במשפט אייכמן, תקבע עליה את ערכיה המוסריים של ישראל החדשה.

אם אורחי ישראל מתחשבים בזכויות האדם ובערכם של חיי-אנוש כפי שהם חיי-בים, הם ישקלו רבה את העונש שיוטל על הר אייכמן. אם הם יבחרו בנקמה — תהווה גחיתו של אדולף אייכמן פרק מזויזע נוסף במאבק האדם להגנותו. מוסר העם היהודי עומד למשפט, יחד עם אייכמן. כי רק המוסר יכריע בין צדק לנאם.

אם המוסר היהודי דורש נאם — אין במותו של אדם אחד כדי לפצות על עינויי-מיליונים. צריך לפחות 10 מיליוני אייכמנים כדי לנקום את דם היהודים. חיי של אייכמן אינם שקולים אף נגד חיי אדם בודד אחד, החף מפשע.

תורת משה ומדיניות-שלי-כוח.
הצד הביש בפרשה זו הוא קיומן של שתי קבוצות נפרדות, בתוך היהדות העולמית. הקבוצה הראשונה קשורה על-ידי אמונתה באלהי משה; דאגתה דתית. אלה הנדרפים. הקבוצה השנייה יודע כצינונים, ואם כי חברה מאמינים בדת היהודית, דאגתה הראשית — בהקמתה של מדינה לאומית בישראל. הגורם המקשר ביניהם היא הלא-מיות, ולא הדת.

"יהודי אמריקאי אחד, אלפרד מ. לילינג טאל, כותב בספרו מה מחירה של ישראל: "מדינת ישראל היא בעיקר, תוצר ציוני". הוא מצטט את הפרקליט היהודי הניו-יורקי, מוריס ארנסט, הטוען כי הצינונים אינם חסים על דם אנוש — כשלא מדובר בדמים שלהם. קבוצה זו מונעת כל ביקורת על מדינת ישראל. הטכניקה הציונית המקובלת ביותר היא להאשים כל אדם המטיל בספק את מדיניות-הכוח שלהם באנטי-שמיות. המשטר במדינת ישראל ייקבע, במידת מה, על-ידי הטיפול באדולף אייכמן. אם הצד הדתי יגבור, יוטל על אייכמן עונש מאסר ממושך, בו יוכל להשיב, על-ידי עצמו, סיפה מן הנוק שגרם. אך אם יגבור הצד הלאומני של הישראלים, ייהפך אייכמן לעוד קורבן של מלחמת העולם השנייה — ומדינת ישראל תאבד לנצח את זכותה לטעון כי זכויות-האדם מהות אחת ממטרותיה הלאומיות."

מה יעשה באייכמן לאחר חריצת גור-הדין? בעיה זו אינה מעסיקה רק את דעת הציבור העולמית (ראה לעיל) אלא מהתה גם בעיה טכנית, בה מתלבטים אמרגני-ההצגה הגדולה המכונה "משפט הצורך".

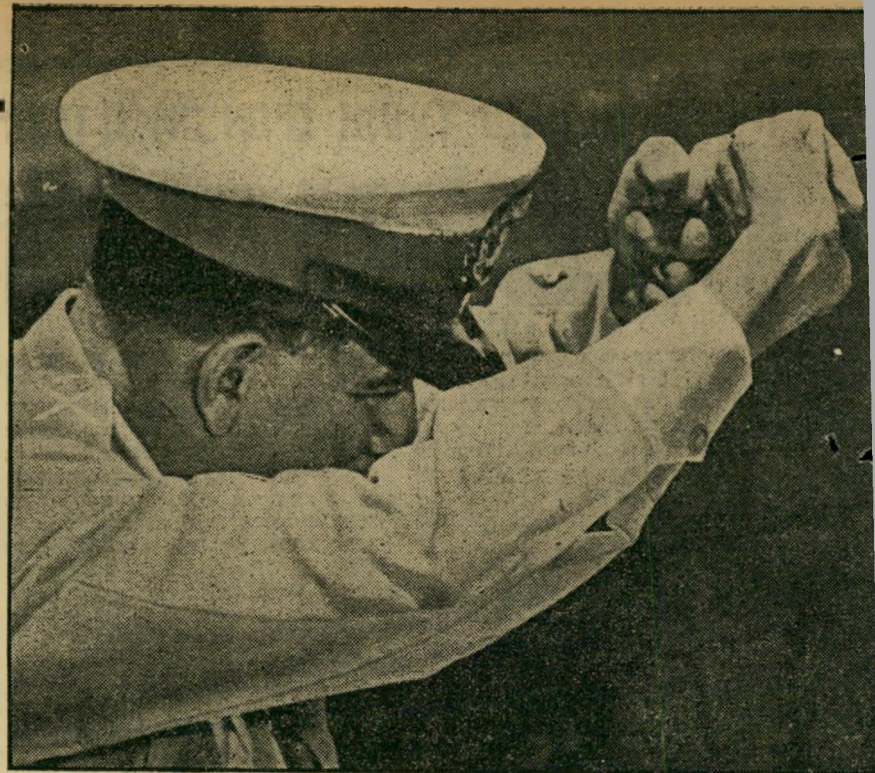
השבוע עברה רוח צוננה בין שורותיהם, כאשר נודע כי פרקליטו החקיף של הנאשם, הדר רוברט סרחאצ'וס, ביקש את תיק גידוני וזעזע קאפרקאס, כחלק מחומרי-הראיות בו הוא עשוי להשתמש להגנת אייכמן.

סיבת הדישה הבלתי-צפויה: סרחאצ'וס ינסה כנראה להוכיח, כי על-אף העובדה ש' החוק לעשיית דין בנאצים ובעווריהם קובע, כימעט באופן בלעדי, גורדין מחת לגבי-ה' מורשעים, אין המחוקק מאפשר לתליין לבצע את המוטל עליו.

לכן יטען אייכמן, לפי כל הסימנים, כי בדומה לאנשי מיסמ-הגבול שנידונו על-פי חוק השיפוט הצבאי ונאשמו בהריגת אנשים על-פי פקודה בלתי-סבירה, עברו בכך עבירה פלילית, על-אף הפקודה מבונה. אין לתליין הרשות לבצע רצח בכונה תחילה — גם אם עונשי-המוות חוקי.

במיקרה שטענתו של הפרקליט תתקבל בעוד מועד, לא יהיה מנוס, אם ירצו לבצע בכל זאת את גור-הדין, מחקיקת חוק התליין בישראל תשכ"א.

* מראשי הוועד למען היהדות, האנטי-ציוני.
** המיקרה הבודד השני של גור-דין מוות בחוק הישראלי: בנייה אור-ריגול, בשעת מצב מלחמתי.

נג'יב: הדחתו הדא'גה את בן-גוריון

להפריז בהערכת עצמו, היה מוכן להיכנס למיטת-סדום זו. בזה חתם על פסק-דין המחתי הפוליטי שלו, שהוצא לפועל כעבור שלוש שנים.

כדור-השג של פעולות התגמול

12.12.53: נודע בלונדון כי ישראל הציעה לבריטניה הצעות מסוימות בקשר לתעלת סואץ. בהצעות אלה התנגדה ישראל לפינוי הבריטים מאיזור התעלה, אלא במיקרה שיובטח חופשי-המעבר לסיפנות תחת דגל ישראל וכן מאזן הכוחות הצבאי. הודעה זו זוכה לפירסום רב בבריטניה, מתוך כוונה ברורה להשתמש בה כתירוץ להפסקת המשאיות-המתן עם מצרים ולהחלשת הלחץ האמריקאי.

15.21.53: טיעה קיצונית במפלגת-השטון השמרנית בבריטניה תובעת להפסיק כל משאומתן עם מצרים, תוך הסתמכות מפורשת על עמדת ישראל.

28.3.54: נמאל עבד אל-נאצר מודיע כי הצבא המצרי מתנגד לעריכת בחירות ולהחרת אנשי המשטר הישן לחיים המדיניים, כהצעת נג'יב.

29.3.54: ישראל מבצעת פעולה נגד הכפר הירדני נחלין. תשעה הרוגים ו-15 פצועים ערבים.

11.4.54: נאום סנאציוני של הנרי בירוד, עוזר שרי-החץ האמריקאי לעניני המזרח התיכון. ישראל צריכה לחדול מהעמדת פני כובש ומהמחשבה כי הכוח וטעשי הרצח והתגמול הם המדיניות היחידה המובנת לשכניה.

13.4.54: הנרי בירוד מודיע כי יוקטן הסיוע האמריקאי לישראל, וכי האמריקאים יבצעו ספגלי-פיתוח בארצות-ערב.

17.4.54: נמאל עבד אל-נאצר נוסל לידיו את תפקיד ראש-הממשלה. כל תומכי הגנרל נג'יב מודחים מן הממשלה.

כל אותה תקופה הלך והחריף מצב-הבטחון בגבולות. כל כמה ימים הנחית צה"ל פעולת-תגמול על כפרים ומוצבים ירדניים.

השם "פעולת-תגמול" מטעה במקצת, כי פעולות אלה לא היו תגובות ספונטאניות מיקריות על מעשים שנעשו בידי הצד השני, אלא חלק ממדיניות מחושבת ומתוכננת, שנועדה להגביר את המתח הבטחוני.

קרוב לוודאי כי רוב חברי הממשלה לא הבינו את הנעשה. לציבור הרחב לא היה כל מושג על המצב האמיתי.

בורך כלל מתחילה "מתחיות בטחונות" במרחב כאשר שני הצדדים מעוניינים בכך. קשה מאוד לייצר "מתחיות" כאשר צד אחד נמנע מלהגיב על פרובוקציות.

הירדנים לא טמנו את ידם בצלחת. הם לא נקטו באמצעים חמורים כדי למנוע בעד פליטים רעבים לעבור את הגבול לישראל למטרות שוד, ולעתים אף למטרות רצח. אחרי פעולת קיביה, קיבלה דעת-הקהל הירדנית כל מעשה כזה באהדה.

אולם פעולות-התגמול דמו למטחיותות נגד להקות ארבה. כפרים פוצצו, עשרות נהרגו, אחרי פעולת-מסתננים בה נהרג ישראלי אחד או שניים. אילו היתה הכוונה באמת למנוע הסתננות, ודאי שרכים אחרות, פחות רעשניות, היו יעילות יותר. הנסיון הוכיח כי פעולות-התגמול אינן שמות קץ להסתננות, אלא להיפך — מתריפות אותן. כי שום פעולת-תגמול לא פגעה במיסתננים עצמם.

קרוב לוודאי כי האקטיביסטים במחנה הישראלי כלל לא רצו לשים קץ להסתננות. להיפך, ההסתננות השתלבה יפה בתוכניות שלהם. תוכניות אלה נועדו להשיג את המטרות הבאות:

- ליצור אחירה בינלאומית המפריעה להתקרבות בין המערב לבין הערבים; ובעיקר — ליצור באמריקה דעת-קהל עוינת לערבים, שתשים לאל את הנטיות הפרו-ערביות של דאלס וקוונדי.
- להכשיר את הקרקע לפעולה צבאית ממשית נגד ארצות-ערב, כדי לשבור את הכוח הערבי המתגבש, ובעיקר — כדי להתניק את התנועה הלאומית הערבית בעודה באיבה.
- להעלות את המוראל הבטחוני בקרב אזרחי ישראל, להבאיש את ריחם של מתנגדי האקטיביזם, ולסלול את הדרך בפני כינון מיסטר אקטיביסטי, בורכים דמוקראטיות — או אחרות.
- לדברי מפקח או"ם באותם הימים נגרמה המתחיות במידה ניכרת על-ידי אימונים של צה"ל שנערכו כאילו בכוחה על הגבול, ואף בתוך שטח ירדן. היו מיקרים בהם נורו ירדנים על-ידי מסחריאש שנורו בשעת אימונים אלה.
- הכוח הדוחף במחנה האקטיביסטי, יותר מכל אדם אחר, היה משה דיין. הוא היה קיצוני יותר אף מבין גוריון ומלבוין, שהתחשבו לעיתים בגורמים כמו דעת-הקהל העולמית, התערבות דיפלומאטית זהה, ועוד. דיין, אדם ללא מעצורים, בעל הגישה הפוליטית של מפקד פלוגת צנחנים, לא התחשב בשום גורם חיצוני. הוא בו דיפלומאטים. שולית-הקוסם עלה אף על הקוסם בן-גוריון עצמו. דיין אף סבר כי פעולות-התגמול עוזרות לחשל את הידע הקרבי של צה"ל, ובעיקר של יחידות מובחרות כמו הצנחנים.

★ ★ ★

כזה היה, איואף, המצב כאשר נסתיים השליש הראשון של שנת 1954 הגורלית: לאורך הגבול המזרחי שררה מתחיות מתמדת וקיצונית. בתוך ישראל גבר המתח האקטיביסטי. האמריקאים לחצו על הבריטים למסור את בסיסי תעלת-סואץ בידי המצרים, והתכוננו בעצמם לכרות ברית צבאית עם כל המדינות הערביות. במצרים עצמה התגבר נמאל עבד אל-נאצר סופית על יריביו ומתחריו וכונן את שלטון-היחיד שלו. בן-גוריון ישב בשדה-לבוקר.

הכל היה מוכן למערכה הבאה של המחזה: הקרב על תעלת-סואץ. (המשך בשבוע הבא)